

Դիմնե ան՝ ԲԵԼՈՒ ՏԱԾ՝ ԳԻՐԱԿԱ 2011

Freedom of Information Act, 2011

Tiyatø

(FOREWORD)

Hwodi gira bəti njiya a pirdən a vor giraha 2011, anə dımne anə byelə satə (D.A.B.S)

Motənə ati, mi bəti njiya Nijeriya kat a dım nəngrən ta dım byelə satə ngi di ndoo hyee lyenti.

Mgalə lənginnə ati,

- A nza mbak-mbak bwaare a vor həmnə njiya.
- Bwaare shat sa ji-gira njiya a di dā.
- A nza mbak-mbak mye koddə shee mya nzadərən kpəkəkə datirən.
- Mya pirdən a ngi ndoo ha lyenti a satə ati, lyenta ji-gira njiya bagə bwang mya di bodə ndəng sə.
- Mya mbira nzaa zimsətə; ka

- Mya da lyentə a tifa diyale ka shi njiya gə pepeta nagi ndoo ma.

Shinə kat aa di da anda bwaare aa lee girahanə (D.A.B.S) a nguro ka diyale a hee lyentə ka hwodi pee ne ka hee lyenti kpan-kpanye ka ‘ye bura-tirən, tənə lyentə ka girahanə a nza nəngrən.

Lyenshinginnə ati giraha nee ba anda myaa koddə girahangin a lyenə kan. Sə mgban gə dımne a byelə satə.

Bə nza mbak-mbak mi njiya Nijeriya a tən myee mya da giraha gəkedarən a dım kənshe anə girahangin.

Mgbalə girahangin; shee mya di moo kan; shi pepeye ba kwada beeti angin a

‘ye bwaare ba lyenkarə, sa tən ba dōngən a tənəa koddən ka shee mbak-mbak nza nəngrən tənə da. Shinginnə ‘ye diki mi haa lyenti wana diyi bwaare (M.H.L.W.D. B),a mi hingəunənə hwuna leyə (H.H.L) demokiradiyatə gə pirə humwata bwaare mwaka angin ka i ləuyi di niya habwange mya watirən ati;

The European Union (EU), the UK's Department for International Development (D.F.I.D), Canadian International Development Agency (C.I.D.A) dīkənə United Nations Development Program (U.N.D.P). Tən mwa diyale ati, bə kana mbak-mbak mya kangə dwat a pirdə dīmne anə byelə satə (D.A.B.S) a humwa, gələ anə mye viriwdə ləməgi dīmne anə byelə satə a Nijeriya tən yə; Hausa, Igbo ka Yoruba. Mye viriudə malimi kurkur anə girahangin, tənə mya byanatirən a wake mi Nijeriya. Sadiki mya bə di mwa mya byanatinnə ati:

- Mya pirdə leleda bwaare anə (D.A.B.S) a humwa.
- Mya wana diyi bwaare gə tən tawa il byelə sata di hee lyentə a gbərəuyi kurkurye.
- Mya njamwa hee lyentə gə tən tawa bilə bwaare shee girahangin a nzadən.
- Mya nzadən anə satə ati hee lyentə bawa vədə ləməgi sate bwaare a di ilə hakarən bəti ya girahangin a nzadən; ka
- Mya nzadən ati mi haa lyenti wana diyenə ba pīrə ka wana diyi bwaare anə girahangin a ba mudə twa ka humwate mya vədə ite kupa ha kat ka ite gbawa a ite bawa bilə bwaare ləməgye a bawa njamwatirən.

Gələ mya dımno shingin, mye tiya bawə kənə mi kpan-kpanyi lyenti wana diyi bwaare shee ‘ye a ləuye ka ‘ye a takti haa hee lyenti wana diyi. Tən mi kpan-kpaninə, tənə ba pira kənə myee di buratirən a haa lyentə a ləuye. Tən mgban tən ba pira kənə myee di kodərən dıkənə myee və nəngrən a vor bwaare a hee gbərəuyi kur-kurye darən.

Kpeyə lyenti kən shingin, mya dātirən a gbərəuyi kur-kurye diha lyentə ka Theater for Development (T.F.D) dıkənə Community Dialogue Sections (C.D.S) a ite hina di dā usəkə kaba kpan zə haka mi lyenti D.G.D ka myee di gwadərən gə gwaha kpan tənə shikan, hine ka mwadiyale a huboshi ka sate ati nagi ndoo ma a bəti Nijeriya kat ba dā lyentə ka humwatinə gə nda nyerədə demokiradiyatədam a ba dıkə həmnə pepeye a piraka miye.

Hingunə hye leyə hingunə hye nza jam.

Da sa kana; ili gə hye leyə.

Usəkə.

MIKE OMERI

Kpana haa lyenti wana diyi 6waare.

Ɖimne anə byelə satə, giraha 2011

(FREEDOM OF INFORMATION ACT, 2011)

Dorshi diyangaha

(EXPLANATORY MEMORADUM)

Girahanə ba ɔikə shee mya doro nə ɔimne anə byelə satə tənə gə bwang a haka ɔwaare, ngi ba ɔikə shee mya doro nə byelə satə a pirə tyefi ɔwaare aa ka otə, ngi bawə nidə dor shee ɔwaare ba lyenə karən ɔikənə ɔimne anə byelə satə ka shee ɔwaare ba bəə hubosəngrən anəngrən gə be asə aa gərən, ngi ba nidə mi kpan-kpani ji-lyenti hangin gə wule ləməgye tən bawə dama dərən a ‘ye aa ka mooti yə həmi njiya tənə nzaa mgban shomtə ka kwa-təfəgye mya kodə kaarən mya bə ɔim humwa shingin.

Dimne anə byelə satə, giraha 2011

(FREEDOM OF INFORMATION ACT, 2011)

Shala təkətə

ARRANGEMENT OF SECTIONS

Təkətə

1. Hingə dimnə shee mya doro.
2. Byelə satə anə hee lyentə.
3. Nyit tife anə shee mya doro.
4. Fərə vətə naasə mgban koo və sa mya nyisə.
5. Pweddə dorshi nyitshe.
6. Gbyaladə fərə vətə naasə koo vədə sa mya nyisə.

7. Mye kana koo və tife.
8. Taa mya mbwa.
9. ʔoodə shee mya doro ka niyi sərən.
10. Kida shee naasə mgban verəudə shee mya doro.
11. Ngilgə shi njiya haa bwange ka nisərən.
12. Ngilgə giraha njiya ka ngəlha.
13. Kənə mi kpa-kpani haa lyentə shee anə dīmne anə byelə satə ka kwa-təfəgye mya kodərən mya dā lyenti girahanə twa.
14. Ngilgə byelə satə anə bwaarem som-som.
15. Ngilgə byelə sate di haka ji-piraa ne.
16. Ngilgə sə ma hidə naasə mgban humwate giraha a vədə.
17. Ngilgə shi dyegəntə naasə mgban shi lyenti ndəlshe.
- 18.
19. Haa lyentə kana koo vətə ʔa vədə shi lyentə.
20. Mən-təye anə ləməgi ʔashitə.
21. Kil ləməgye anə tife gbilim.
22. ʔim tifeda vinə ʔashitə anə ləməgi satə.
23. Vinə ʔashitə a dā hamama ka dīmadə ləməgi satə.

24. Diksiktə anə dimadə le bwang.
25. Təfəgye mya kodərən mya bə dimadə ləməgi satə bwang.
26. Shee myaa ngilgərən.
27. Nidə mi kpan-kpani lyentə gə be asə aa gərən.
28. Təkə-təkəti shi dortə.
29. Vədə ripottə.
30. Təfəgi humwaha.
31. Minadə naarə le.
32. Dorshe gbilim anə byelə satə.

Ɖimne anə byelə satə, giraha 2011

(FREEDOM OF INFORMATION ACT, 2011)

Dorshi giraha.

A Bill

Gə

For

Giraha gələ shi dortə ka ləməgi satə a ɖim a təfəgi ɖwaare aa ka otə, vədə təfəgi ɖim shee mya doru ka ləməgi satə a haka ɖwaare, nidə she mya doru ka ləməgi satə a ɖa mudə twa ka mota ɖwaare ka nidə shi ma hidə ka mi kpan-kpani haa lyentə gələ sa ɖa kwadā beti ite tən ɖimadə ləməgi satə aa ka mooti myee kit njiya ka nzaadə mgban shomtə anə kwa-təfəgye mya kodərən mya ɖə ɖimnə shingin ka mbalee 'ye pasatirən.

Vødø gætø di haka mi majalisati kpantø a biti Nijeriya

1. (1) Kat ka itingin, sa kat a vor a giraha somo bashitø naasø mgban mbimha, humwate nagi ama ba ðimø gø nda nyit byelø satø nagi doro nagi mgban myaa doro a ite a tøfegi mi kpan-kpani lyentø ka hee lyentø nagi ya mya watirøn tøn nzaa mgba shomtø.
 - (2) Ma kat di il shee a pukø girahanø, ndaa di bildø ndøng moo nønø anø lømøgi sate nda di ilø.
 - (3) Ma kat ðim tife anø lømøgi satø a pukø girahanø, ndi ba gøka tife anø wilaha a hwodi bashitø, nda ðikdø nagi ndoo haa lyenti, nda ða sa girahangin a nzadøn.
2. (1) Nagi ndoo haa lyenti, ba nza mbak-mbak nga dorshe, nga boodø lømøgi

satə anə shee kat nga di dā, kwa-təfəgi dāsərən ka kwa-təfəgi ngalatədrə.

- (2) Nagi ndoo haa lyenti, ɓa nza mbak-mbak nga shala kwa-təfəgi lyentə darə nga kəpdə ləməgi satə kat a təfəgye ɓa dīkə ɓwaare a dīm ləməgi satə byel aa ka otə.
- (3) Nagi ndoo haa lyenti ɓa dīkə mya lyeb malimye ka kwa-təfəgi təkətə-təkətə (fwat) a i təkətīnə anə ləməgi sate ɓəti inə:
 - (a) Kanashe da haa lyentə ka zərgi lyente nga di dā peyi ka daasə shala lyenta nagi ndoo basa a haa lyentingin
 - (b) Kwaki shee kat
 - (i) Zərgi shi dorte a pukə haa lyentingin, mya dā tīrən furi-furi gələ mya dīmə dōl a dīm ləməgi satə dīha girahanə, ka
 - (ii) Malimi kəndə təfəgi kəndə lyentə a ‘ye ji-kəndə lyentə a di lyenə karən tən kana ɓa dā nagi ndoo lyenti a haa lyentingin.

- (c) Kanashe anə shi dortə ‘ye pedə kpauti le anə dƳanga leda bwaare dƳkənə giraha mya nzadən anə ləməgi bashitə.
- (d) Shi dorte payadə,
- (i) nzaa giraha da haa lyentə
 - (ii) Dorshe ka viriudə naarə le anə kwa-təfəgye haa lyentingin a gurə adi lyenə kan.
 - (iii) Kpauti shala le, shee mya mwakarən ka mya nzadərən.
 - (iv) Rupotti diyale, ka nidə ripottingin ka dƳegən shee ite haa lyengin a dā naasə mgban mya dārə.
 - (v) Byelə satə zə haa taa mya lyenə kan nagi imi di haa bwange naasə mgban taa di vor haa lyentingin.
 - (vi) Kwakye, taa mya di bwa, kpanəta ka bəte mya por ji-lyentə də dƳkənə mi kpan-kpani lyentingin.
 - (vii) Gəta luure, hee lyentə, ka hee lyente nza nənəngrən.
 - (viii) Kwaki mi kpan-kpani haa lyentə ka shi kpaute mya doro anə ngilha ka vor kwa-təfəgye haa lyentingin a di kodə karən kat.

- (e) Kwaki shee
- (i) Fayelye mya d̄ikd̄ə malimi il lyenti dat̄ə d̄ə, dorshi v̄ə humwa lyent̄ə, i taa mya v̄əd̄ən, lasint̄ə naas̄ə mgban kil̄əs̄ət̄ə.
 - (ii) Rupott̄ə, shi dort̄ə, dorshe an̄ə shee mya il̄ə a par̄ən naas̄ə mgban malimye ji-lyenti n̄one a byeb̄ə an̄ə haa lyentingin, ka
 - (iii) Dorha bwele an̄ə l̄əm̄əgi sat̄ə ‘ye ngika taa mya v̄əd̄ə naas̄ə mgban lyente mya d̄ā a waka haa lyentingin ka iti haa lyenti naas̄ə mgban haa lyente nza n̄ən̄əngr̄ə.
- (f) Kwake ka adire-shita nz̄ə-lyente kana a haa lyentingin a mya lyen̄ənshe ka malinti il lam̄əgi sata a puk̄ə girahan̄ə kana nzaati d̄onḡə lyeb̄ malimi d̄i haka iti haa lyenti an̄ə l̄əm̄əgi sat̄ə a puk̄ə t̄ək̄ə-t̄ək̄ət̄in̄ə a d̄i k̄ər̄ə b̄waare humwa d̄im̄ byel̄ə sat̄ə d̄i haka haa lyentingin.

- (4) Haa lyentə ɓa ngurə mbak-mbak anə satə ati ləməgi sate mya bwe ləngrən a pukə təkə-təkətinə pɪrə təfəgi ɓwaare di kwa təfəgye som-som ɓəti wule dorshe a malimye, shee lyeni ka diye ka intanettə ka ofisye a hee lyentingin.
- (5) Haa lyentə ɓawa viriudə ləməgi satə a gəədərən wel-wel gə mya dɪmə a lyeb malimye karən mba-di-mba ka mini ɓə nagi godi mya ngəddə shee tan-tan.
- (6) Ma kat mya vən humwatə di haka gɪrahanə, sine ka gətə nda zəka le a vɪnə ɓa shitə gələ mya dɪkdə nagi ndoo haa lyenti nga dā lyentə ka sa kat təkə-təkətinə a boyə.
- (7) Hee lyenta ɓwaare nagi myee di nzaa ofisyenə, myee kalə bashitə ka mbiditi hee lyenye kat a pukə nngwamnati, ka hee lyenye təfəgi bashitə a nzadərən ka wule kampaniye a tifə ngwanati ka ‘ye nza nənəngrən di lyeni ka taa da ɓwaare di dā ɓwaare lyentə mgban, tən kat tənə ka gətə a vor gɪrahanə.

3. (1) Malimti il tife gə dɪm shee mya dorɔ naasə mgban byelə satə a pukə girahanə ɓa kodə kwa-təfəgye təkə-təkəti hidə a nzadərən.
- (2) Gələ kwaki girahanə, nagi ndoo wula byelə sati naasə mgban shee mya dorɔ a 'ye mya di ilə a pukə girahanə 'ye ndəng myaa lebtirən a malimye shezə mya mba dimatə dimaa dərən diha lyentə ka mashintə ite nngwamnati a di lyenə karə naasə mgban haa lyenta ɓwaare ɓa mba vətə vədə shi dortə di tifə nngwamnati naasə mgban haa lyenta ɓwaare.
- (3) Myee di il humwatə gə tənə dɪm shee anə byelə satə naasə mgban shee mya dorɔ kana ka nzate təkə-təkəti (1) a vor təkəti girahanə a di ilə a wule myee aa mba bəlshe ka dorshe naasə mgban wule myee nyawi, tən ɓa mba ilitə ili di haka myee ɓa mba kangtə kangərən.
- (4) Makpanə haa lyente nngwamnati a vən humwatə naasə mgban ma di haa lyenta ɓwaare a a mye ɓa il tife di hakan ka kwame gə mya dɪm byelə satə naasə mgban shee mya dorɔ, mangin ɓa dorɔ malimtə ɓəti ya təkə-təkəti

(1) a təkəti girahanə a nzaadən, ndi ɓa və ma di il tifəngin a wule ma aa lee ɓəlshe ka ma nywiyi malimti il tifəngin.

4. Mye kana il tife gə mya dɪm byelə satə di haka girahanə, haa lyente mya il tife di hakarə ɓa lyenə ka təkəti tikoltaka, tukulukpe ka fwat-fwatti girahanə a vor ɓəti tukulukpe beeti ite tən luu malimti ilk tifəngin.

(a) Vədə byelə satə a tifə ma di ili.

(b) Ha haa lyentə aniyə ɓəti aa di wula mya və ma di il ləməgi satə, haa lyentingin ɓa doro a boyə ma di ili ati mya di vən a basadə na aa sə mgban byelə satingin kat, tən ɓa boyən sa diki tənə ɓə korən vor təkəti girahanə ite bwelə sa diki mya ɓə kordə.

5. (1) A ha iti haa lyenti a luu malimti il tife anə byelə satə, haa lyentingin a pira niyə ɓəti haa lyenti pɪrgərə ka gətə nə ləməgi sate mya di ilə, haa lyentingin ɓa mində malimi il byelə satə zə haka haa lyente pɪrgərə a vor ɓətə mwakin, ɓe aa pɪrgə ɓətə tukulukpe mgban a beeti ite tən luu malimingin, a hangin haa lyenti byeləngte virwadə malimingin ɓa doro ma

dì il tífəngin anə satə ati viriute təna viriudə malimye dan kooto ɓa mba nitə nidə angin.

(2) A ha mya viriudə malimti il tife də a pukə təkəti (1), mye ɓa nguro ɓətigə fəra mya dor malimti il tífəngin də, sinə fəra malimti il tífəngin a pira a haa lyentingin kan.

(3) Gəkilə təkəti (1), haa lyenta ɓwaare neka mootə kir-kir anə byelə satə anda-

(a) A haa lyentingin mya dor byelə satəngin.

(b) A haa, aa a ha lyentingin mya dor byelə satəngin, ha lyentingin ɓa gəə kotə ha lyenti kwamətə luu byelə satəngin.

6. Ha lyentinging, ɓa mba gbyalatə gbyaladə ɓəte mya ngilə a təkətə tuf naasə mgban tukoltaka anə sa pa malimti nyit tife, ɓe ɓəyingin aa pɨrgə tukolukpe anda-

- (a) Malimti nyit tifəngin ite di nyit shi dortə kpannə, ka sate mgban ati ngi peyə ka bəte mya bəngə, angin aa di gəka dʏangalə pepeye gə ngi ɓa pirə vor təfəgi ha lyentingin; naasə mgban,
- (b) Ba wula mya nzaa shalale gələ mya koddə sa malimti nyit tifəngin a di boyə a a mya di ban a dərən a vor bəye mya bəngə diha vədə iti ite di gyalada bətingin naginda bətingin fuka twa ka təkətinə, malimtingin ɓa bildə sate ati ma di nyit tife neka gətə nda dīkə mya viriwdə shala la kooto a nzadən.

- 7. (1) A ha nngwamnati naasə mgban ha lyenta ɓwaare a koo vətə ɓa vədə shi dortə naasə mgban byelə satə ‘ye mya malimtə a di ilə pukə girahanə, ha lyentingin ɓa doro ma di il shingin shee diki mya ɓə kərən a ‘ye muɗi twa ka girahanə, ndi ma di il shingin mgban, neka gətə nda pirə ka shingin a kooto.
- (2) Malimte di kərdə byelə satə naasə mgban shi dortə, ɓa dor kwaki mi kpan-
kpanye hedə-hedə, kpanədarən ka nzaa tiferarən a tən myee kərdə shingin.

- (3) Nngwamnati naasə mgban ha lyenta ɔwaare ɓa ɓildə le a pukə təkə-təkəti (1) a vor təkətinə anda byelə satə shi dorte mya di ilə tamdə.
 - (4) A ha ngwamnati naasə mgban ha lyenta ɔwaare aa mba vətə vədə tife gə mya dīm byelə satə naasə mgban shi dorte ‘ye mya di ilə pukə girahanə naasə mgban gbilə shingin a vor bəye mya kənə a pukə girahanə, mye ɓa nidə ha lyentingin ɓətigə koti nga koo vətə ɓa və shingin.
 - (5) Ha mya dīmə mbak-mbak ati kərti mya kərdə shingin, ma kpanə lyente kərdə shingin fukə, gə angin mgban mya zimgən tarati taa nera haru bəu laka tuf (N500,000).
8. Mya minadə taa mbwatə nda kangə twa gə mīn-mabga malimye ka shi dorte mya ɓiyanatirən a hee mya di mootirəndə.
 9. (1) Nagi ndoo ngwamnatiti naasə mgban ha lyenta ɔwaare mbak-mbak ɓa gəka byelə satə naasə mgban shi dorte anə təfəgi lyenti hangin, myee di ɗa lyentə a hangin, wule lyente tənə di ɗa ka shee kana kat mya leyə nə ha lyentingin.

- (2) Nagi ndoo ngwamnatiti naasə mgban ha lyenta ɓwaare mbak-mbak ɓa nzaadə təfəgi lyentədarə ka niha təna di nidə ləməgi satə kat ‘ye a pukə ha lyentingin a kwa-təfəgye ɓa ɗikə ɗim tife anə byelə satə naasə mgban shi dorte mya di ilə pukə girahanə.
10. Dashi-kpaki kaba kpan mye kana kir iti ngwamnatiti naasə mgban ha lyenta ɓwaare a pukə girahanə ite kidə byelə satə naasə mgban shi dortə a kpak-kpaktə, nagi verəuti mya verəudə byelə satəngin ka shi dortingin mya ɓə sha və ndəng ma, ɓwaare, naasə mgban vire di il shingin, kooto kana nzaa angin sə, nzə-lyente ɗa shingin naasə mgban ma kpanə ha lyentingin ɓa pira gbərəwe kiwatə hidə.
11. (1) Ndəng iti ha lyenti ɓwaare ɓa kərdə byelə satə, dimadə ləngin bwang ɓa sabwaa təfəgi lyente peyi ka njiya ha bwange ka kangə mgba hada ngwamnatiti bəti njiya Nijeriya.
- (2) Kat ka itingin, təkə-təkəti (1), mya kərdə vədə byelə satə a ha a kpanə ɓwaarenə di mwi nagi ya dimadə byelə satəngin ɓa sabwaa ha mya di kərdə.

12. (1) Ha lyenta bwaare ba mba kærtə kərdə byelə satə ite wule shinə-
- (a) Shi dorte ha lyentinginnə dori gə təfəgi lyentə darən ka ji-lyenti gira jiya gəkilə lyentə a vor hadərən bəmmbə anda vədə byelə satəngin ba-
- (i) Tukuta shee lyenti gira njiya a di nidərən ka bəngtə ka nagi asə a lyenti gira njiya bəga dādən a humwa.
- (ii) Tukuta shee mya nzaadərən gə lyenti ha lyentingin a ‘ye ha lyentingin a dortirən.
- (iii) Kərə ama byele a kooto naasə mgban myaa kiltən pepe.
- (iv) Kana gbə nzimtə a dimadə kwaki ama a kwaka kana mya bədən.
- (v) Peyika pirdə ne anə nzata ama a pukə təkəti bəu ambidi tuf a girahanə pīrgə ha moota bwaarenə bəgə vədə wule shi dortingin a hanə, kərdə wule lanə aa di lyenə ka
- (vi) Kana bwa nidə ləməgye anə i shi-kpaki ‘ye mya di kodə bwayinrən; ka

- (b) Dimadē lēmāgi satē a ite ndāng ngi 6a sabwa ha lyenti gira njiya.
- (2) Kat ka itingin, sa kat mya nzaadēn a tākē-tākētīnē, malimti il tife anē lēmāgi satē, mya di kōrdē a ha furo 6waare a dimoo dē gākilē angin pīrgē nagi ndoo wula sabwati dimadē lēmāgi satēngin 6a sabwaha.
- (3) Ha lyenta 6waare 6a mba kērtē kōrdē byelē satē anda angin 6a dīkē mya dā ha lyentingin shi-kpake.
- (4) Gēlē tākētī (1), (a) ‘‘Tēfēgi nzaa giraha’’, naarēnginnē kodē mbyayi shee-
- (a) Ha lē tēfēgi lyentē naasē mgban nzaadē giraha ka taka kodā mya kodē ka lyentē.
- (b) Anda mye vādē tife naasē mgban il tife, a haka nagi ndoo giraha naasē mgban tēfēgi dā lyentē.
13. Nagi ndoo ngwamnatiti naasē mgban ha lyenta 6waare, 6a nguro mbak-mbak gēlē nga kēnē ji-lyentēdarē tēfēgye kana tēna kodē ka lyentē anē dīm 6waare a gēkan

anə byelə satə naasə mgban shi dortə'ye a tife wamnati naasə mgban hee lyenta bwaare bəti ya girahanə a nzaadən dīkənə sate ati tənə lee lyentə twai a vor girahanə.

14. (1) Kwada təkə-təkətə (2) mbak-mbak ha lyenta bwaare ba kərdə və tife anə byelə satə ite ka le anə ama dīkənə i ləməgi sati 'ye mya kərdərən a pukə təkə-təkətīnə, tənə wule-
- (a) Fayelye ka ləməgi satə anə ama 'ye mya kərdərən gələda myee mya di lyenəkarən, ji-ootə, mi ha nzatə, ji-makarantatə, naasə mgban imi myee di luu gwaha gə nzaasərən, ngomye, ilimitə, lyenti datə, gwaha ka taa, nidə lyentə naasə mgban lyenti booshe, shinə kat mya di dīmtirə di hee lyenta bwaare.
- (b) Fayelyeda ji-lyentə ka ləməgi sate mya kərdərən gələda ji-lyentə, myee mya vərən lyentə, naasə mgban mi kpan-kpani lyente mya tadə di nagi ndoo ha lyenti naasə mgban myee di il wule kpanətingin.

- (c) Fayelye ka ləmøgi sate mya kpəpdərən anə ndəng nzi-il lyenti, nzi-dor mgba ləmøgye naasə mgban ma wamnati naasə mgban ha lyenta ɓwaare a vən lasintə gə pirtə a vor lyenti leetə naasə mgban lyenti datə ka nzaa-mgba ləmøgye naasə mgban ndəl mba lyentə.
- (d) Ləmøgi sate a nzə-mbwa taa shemti ɓa ilə, a pa nidə luu taa shemtə kana nza ati mye və humwa bildə ləmøgi satɪngin a ‘ye mangin a di ilə; ka
- (e) Byelə sate di bildə ɓwaara a shika kawatə naasə vədə byelə satə zə haka ji-lyente a ofisye, myee di kodə mbwayi le, myee di nzadə mba giraha anə nagi ndoo ɗa shi-kpaki.

(2) Ha lyenta ɓwaare ɓa mba dimatə dimadə nagi ndoo byelə sati ite ka byelə satə anə ama anda-

- (a) Anda mangin a mya dorshe anə mwa ati a mya dimaa shingin; naasə mgban
- (b) Ləmøgi satɪngin nee a təfəgi ɓwaare.

(3) Ha bildə i ləməgi sati ‘ye mya bweləngrən a təkətīnə, ɓa gəə sə mooti a haka ɓwaare anda moota ɓwaare anə ləməgi satingin pīrgə gbəte mya gbə ləməgingin gəda mangin a ləməgi satə a gə nəngin, ha lyenta ɓwaarengin a ite mya zəka nyittə a hakarə, ɓa mba dimatə dimadə ləməgi satingin kodə mbwayi təkəti bəu ambidi fwat (2) a vor girahanə.

15. (1) Ha lyenta ɓwaare ɓa mba kərtə kərdə ləməgi satə ite pedə wule shinə.

(a) Shi mgba dimata lyenti ngalatə ka lumoye naasə mgban byelə satə anə taa a mya dīmə di haka ama naasə mgban shi mba dimatə a təfəgi ngalatə naasə mgban dīm tife anə byelə satə, haa hwuna wuna wule mgba dimati shi ngalatingin naasə byelə satə ɓa sabwaa moota myee kwadā mbwayi shingin ka satə ati taa ndəng sədə a təkə-təkətīnə a ɓa kərə ama na aa asə mgban nagalatə ka vədə humwa dimadə ləməgi satingin.

(b) Anda dimadə byelə satə ɓa sabwaa ishi ‘ye mya di shala le anəngrən anə ama a di kodə mbwayi shingin; ka

- (c) Shee mya kana ba da ka humwate mya vada ga nagi ndoo lyenti kongilati, taa mya vaden ga lyentingin, naase mgban kilaseta peyi ka byele satata a anda mye dimaden ba jemgbiramda dim shingin naase mgban nga vada humwata a haka ama.
- (2) Ha lyenta bwaare ba mga karto kardashi dorto naase mgban i shi di vor soren kat ka take-takoti (1) a di boyo anda shi dortingin nee bilsheshee mya dimo ane kanashi beti haa ite ha lyentinginne da ka nonongro naase mgban da mya da a monongro.
- (3) A haa ha lyenta bwaare a bildo lomogi satata naase mgban i lomogi di vor loma satata a ye di mada shee mya dimo a itingin ha lyentingin ba va ma di il shee ane lomogi satata tafogyemya kodoren mya be kanashe ten ba ven a dorto.
- (4) Ha lyenta bwaare nagi nawula byele sati a mya bwelengin a vor take-takoti (1) di vor takotino anda bwaare nee moo shee a vor byele satingin a wuleshee pa siti dwata bwaare, nzaa jamta beti haa ka, anda mootabwaare ane bildo shingin nyero pirgo byele taa mya fukagen naase mgban sa mya dimo

də anə gbərəsə shingin naasə mgban shala la myee di kodə shingin a kangə nəngin.

16. Ha lyenta bwaare ba mba kərtə kərdə ləməgi satə a ‘ye pa wule shee bəti inə,
(a) Nzə-lyenti bashitə- humwata ma di moo gwaha.
(b) Ji-lyenti siti- humwata ma di moo gwaha.
(c) Humwata lyenti byelə satə ka,
(d) Nagi ndawula lyenti dāti a ite girahanə a mwakarə.
17. Ha lyenta bwaare ba mba kərtə kərə ma di il ləməgi satə a wule ‘ye pa tifə dʏegənshe naasə mgban shee mya di dā lyentə kərən a il shi dʏegəntə ‘ye mi a gyengangə dʏegənshe a di lyenə kərən.
18. Kat ka itingin, a basa ləməgi a vor girahanə a ite mya dor malimti il shee a və ha lyenta bwaare a wule ite mya kərdə vəsə a pukə girahanə, ha lyentigin ba dimətə dimadə a basa di vor ləməgim satingin a basa myaa kərdən a vor ləməgi satingin.
19. (1) I ha lyenta bwaare ba mba kərtə kərə ma di il shee anə ləməgi satə a ‘ye

wule shee b̄ati in̄-

- (a) Di l̄m̄gye mya kanashe kar̄n, shee mya lyen̄ kar̄n a vor kanashinḡn ka mbid̄iti i shi kanaha a ‘ye mya lyen̄r̄n a ha kanahanḡn naas̄ mgban, kanata ma di il̄ lasint̄ naas̄ mgban lyenti d̄at̄.
 - (b) Shala leda ji-nooshe ka injiniyaye an̄ nooshe mya noo aa ka taa da b̄waare naas̄ mgban nooshe mya noo ka taa da b̄waare ite b̄a til̄ sate ati d̄ima le an̄ n̄ngr̄n-n̄ b̄ati d̄imaa mgbaha an̄ nzaa jamt̄ ka
 - (c) P̄r̄s̄ata v̄ni b̄alshe ka i shi d̄orti ‘ye di bild̄e myee di d̄a lyeni ka v̄ni ka b̄alshe ka shee t̄na di lyen̄ kar̄n.
- (2) Kat ka shee peȳe n̄ t̄k̄t̄in̄, myaa di k̄rd̄e shee mya di il̄n̄e byel̄e sat̄e a ha moot̄a b̄waare d̄iksiki p̄rḡe nagi ndawula sabwati shinḡn b̄a sabwaha.

20. Ma kat mya k̄r̄n shee nda di il̄n̄e byel̄e sat̄e, naas̄ mgban a basa di vor l̄m̄ginḡn, b̄a mba kat̄e kaaha a kooto ḡe mya m̄ina nid̄e l̄m̄ginḡn a vor b̄et̄e b̄et̄e mwakin a ite ha lyentinḡn a k̄rd̄e shinḡn naas̄ mgban, a vor b̄aye kooto b̄a ngil̄e b̄et̄e b̄et̄e mwakin ab̄e naa naas̄ mgban a beti b̄et̄e b̄et̄e mwakin.

21. Mqalimti il shee mya vɔdɔ a pukɛti bɛutɔ kpe, mye ba kiltirɛ anɔ pwa te.
22. Kat ka itingɪn, sa kat gi som anɔ shi girahanɔ naasɔ mgban, mgbalaha mya dɔ a pukɛ girahanɔ kooto kana ba nidɔ shingɪn ite tɔnaa nda madɔ dɪ haka malimti ilshingɪn a pukɛti bɛutɔ kpe a pukɛ girahanɔ, kooto ba nidɔ nagi ndawula byelɔ sati a ite girahanɔ a dɪ ilɔ ite a pukɛ ha lyenta bwaare, mini-bɔ taa ndɔng lɔmɔgi sati dɔ a ‘ye mya kɛrɔ kooto nagi minɔ dɔ.
23. Nagi ndawula nzati kooto ba nza anɔ malimti il lɔmɔgi satɔ a pukɛ tɛkɛti bɛutɔ kpe, kooto ba dɔ lyentɔ hamama ka lee fɛra kana tɔna luu kaaha-kan ka tɔfɔgye kana tɔna kil kaaha a vor bɔtɔ gɔ be kooto aa dimadɔ le naasɔ mgban ndɔng ama anɔ lɔmɔgi satɔ naasɔ mgban i shi a ‘ye ha lyenta bwaare ba dɪm humwatɔ gɔ tɔna dimadɔrɛn anɔ lɔmɔgi sate mya dɪ ilɔ.
24. A nagi ndoo nzati a kooto ite madɔ anɔ il alɔmɔgi satɔ anɔ tɛkɛti bɛutɔ kpe, diksɪkti nzaa la ati ha lyenta bwaare dɪm humwatɔ gɔ tɔna kɛrdɔ lɔmɔgi sate mya dɪ il naasɔ mgban i shi dɪ vor shee mya dɪ ilɔ, angɪn ba nza-nɔ ha lyenta bwaarete ka lɔngɪn.

25. (1) Haa iti ha lyenta bwaareti a kərdə ləməgi sate naasə mgban a basa di vor ləməgi satingin anə la girahanə a boyə, kooto ba və ha lyentingin dokatə gə nga dimadə ləməgi sate mya di ilə naasə mgban, a basa di vor ləməgi satingin a və ma di ili-
- (a) Anda koototingin nzaadə sate ati ha lyentingin tam ka gətə nga kərdə ləməgi satə.
 - (b) Ha mgban ha lyentingin nee ka gətə, shezə kooto a nidə sate ati mgban la ha lyentingin a vədən aa kənə nga kərdə ləməgi sate mya di ilə naasə mgban,
 - (c) Haa kooto a kodə mwayi ləngində a lee sate ati moota bwaare anə shee mya di ilə diksiki mini dā naare pırgə kərtə mya kərdə ləməgi satingin nagi minə dā.
- (2) Nagi ndoo dokati ite kooto a vədə a koddə təkətınə, ngi ba lyenə ka təfəgye kooto a vədə a ‘ye nga narən tən kana.
26. Girahanə aa pa-

- (a) Wule malimye mya lyebo a dimadere bwang naase mgban wule 'ye bwaare ba dere.
- (b) Vinə bəlshe naase mgban shi-kadengte myage karen a 'ye ge bwaare tawa ze a niyi naase,
- (c) Shee mya pedaren a vine bəlshe beti njiya kat, ha mya di pedə shi-kadengtədə a beti njiya kat naase mgban, ha mya pedə shi-kadengtədə wule a mya daren ge bwaare ta piri de a beti njiya Nijeriya a monə ndəng ama naase mgban ha pee ne pirge ngwamnati naase mgban ha lyenta bwaare.

27. (1) Kat ka itingin, sa kat a vor bashi shi-gbedye, mgbā dimati giraha naase mgban sa kat dokate kat mya nzade, taa ndəng ama de naase mgban bashi shi-kpake ba ker jerənye anə a nze-lyenti naase mgban iti ha lyenta bwaare naase mgban ndəng ama a di kangə monə ha lyenta bwaare,ka mini-be taa ndəng nzaa bashitide ite ba ker jerənye anə wule mingin ge mye kana dimade ləməgi sate ka hubo pepete naase mgban a basa di vor ləməgingin a mya di ilə diha girahanə gələ sa kat ba kwada beti dimade ləməgi satine

naasə mgban dɔngə vədə lyenshee kana a pukə girahanə anda myee nguro hamama ba vədə lyenshee kana.

(2) Taa asə də a a vor bashi shi-kpake naasə mgban dɪma mgbaha girahanə a a ba piragə bashitə ba bwa nagi a nzə-lyenti a a myaa vən humwatə gə nda dɪmadə i laməgi a və ama wule ləməgi sate nda mwadiyale ati tən ba bildə-

(a) Mwaɡə nagi ndawula dokati naasə mgban taka təfəgi lyentə.

(b) Da lyetə ka shee a təfəgye aa kana, gbakti kidā taa, hir taa, ka dā lyentə ka gətə a tafəgye aa kana naasə mgban,

(c) Sa si və kala anə siti dwatta bwaare naasə mgban jamte ləməgi satingin aa di dɪmadərən anə sa mya di ilə nə girahanə.

(3) Taa iti nzata bwaare də naasə mgban nzatə anə shi-kpake ite ba kər jerənye anə ama a di luu ləməgi satingin naasə mgban di mini dɪmadərən.

28. (1) Ka sate ati iti ləməgi sati a pukə ha lyenta bwaare ite bədə ləməgi satingin

‘ye mya takarən som-som a vor naarə shee mya bodərən a vor girahanə aa di ngilgərən gə vor shee mya dimadərən a ‘ye mya di ilə gə mya dimadərən a pukə sa girahanə a boyə, shezə a vor nagi ndoo lə, ha lyenta bwaarengin a ha mya vədə malimti il shingin də ba nidə sate ati ndəng ləməgi sate mya di ilə nee a vor ‘ye mya takarən som-som a təkəyi 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20 naasə mgban 21i girahanə.

(2) Anda ha lyenta bwaarengin a ha malimti il shingin a pukə təkə-təkəti (1) a bənggə le ati, ləməgi satingin tam a vor ‘ye mya bweləngrən a təkə-təkəti (1), mye ba və ma di il ləməgi satingin.

(3) Anda ha lyenta bwaarengin a ha wule malimti il ləməgi satingin ‘ye mya boyə təkə-təkəti hidə (1) a bənggə le ati ləməgi satingin nee a vor ‘ye mya bweləngrən a vor təkəte mya bweləngrə a vor təkə-təkəti (1) ngi ba vədə lyenshe a haka ma di il ləməgi satingin.

29. (1) Hidə ka likiti kpe naasə mgban, ite bətə aanda tɪlə hidə ka likiti kpetingin a

kondoo kiwati, kondoo ha lyenta ɔwaare ɓa vɔ ma kpanɔ bashiti bɛti njiya Nijeriya kat zɛrgi nzaa bashite tɔna bashiyɔ a kiwatingin, malimtingin ɓa bildɔ shee bɛti inɔ-

- (a) Furo shee ha lyenti ɔwaarengin a nzaadɔrɔn, sa diki tɔna ɓɔ kɔrdɔ byelɔ satɔ ‘ye mya ilɔ di ha karɔn ka mgbalɔ sa diki tɔna ɓɔ kardɔrɔn.
- (b) Furo nyitte ɔwaare a nyisɔrɔn a pukɔ girahanɔ ka mgbalɔ kwa-tɔfɔgye tɔna nguro nɔ lyentingin ka sa diki tɔna ɓɔ kɔrdɔ lyentingin.
- (c) Bwe lɔmɔgye anɔ satɔ ati dɔng kooto mwa ka nzaa leda ha lyenta ɔwaarengin a ite kɔrdɔ byelɔ satɔ ka byele anɔ ha kpanɔ lɔmɔgi sate mya kɔrdɔrɔn.
- (d) furo malimi nyit byelɔ sate a ‘ye ha lyenta ɔwaare aanda dɔ asɔ a nɔngrɔn tila a bɛtɔ bɛutɔ mwakin a mbidi hidɔ a likiti bɛuti kiwate mya nzaa bashitɔ dɔ ka mini tɔkti kpeti bɔyingin ‘ye malimti nyit byelɔ satɔ a dɔ ‘ye ha lyenta ɔwaare aanda dɔ asɔ a nɔngrɔn zɔ bɛtingin.

- (e) Furo malimi nyit byelə sate ha lyenta bwaare a luwo ka furo ‘ye nga dā lyentə a nongrən .
 - (f) Təkti kpeti furo bəye ha lyenta bwaare a nguro ngabə dā lyentə anə malimi byelə satə.
 - (g) Furo taa mbwamte kat ha lyenta bwaare a luwo təna bə dā lyentə anə malimi nyittə,
 - (h) ka furo ji-lyente a ha lyenti bwaare a ‘ye dī lyeni mba-dī-mba, a myee kangə nə lyentə anə bashitə anə malimi nyit byelə satə dīkənə furo taa ha lyenta bwaare a kīdan gə bashitə anə malimi nyittingin.
- (2) Nagi ndoo ha lyenta bwaareti, ba və mbiditi bwaare dī kwa-təfəgi wule mati-waane ka waya hawe naasə mgban, anda təfəgi mati-waane ka waya hawe aanda nza dī haka wamnati naasə ha lyenta bwaare dī i shi lyenti diyə.
- (3) Ma kpanə ji-bashitə kat ba vədə dorshe mya vən a tifə ha lyenta bwaare dīha dorshe, intanettə ka mini bə dīha shi lyenti diyə hidə.

- (4) Ma kpanə ji-bashitə kat ɓa boyə ma anə raame ka mbiditi i membe kpan-kpani ‘ye a vor komitite ngwamnati a nzaadə di haka majalisate di kodə i kplantə ka ma anə raame ka mbiditi membe komitiyi ‘ye ngwamnati a nzaadərən gə nidə lyenta majalisate di kodə i kplantə dɩkənə ma anə raame ka mbiditi membe komitiye ‘ye anə lyenta ngwamnati ka mi ha lyente a gyengə majalisati kplantə be likiti fwat aa pɩrə a vor kiwatingin te mya vədə anə nagi ndoo dorshi a kiwate mya vədərəndə, tənə dɩmadərən bwang a vor dortə ka mimi a kwa-təfəgi dā lyentə ka shi dɩye.
- (5) Ndi ma kpanə bashitə kat ɓa kangə a dādə nagi ndoo dorshi ka kwa-təfəgye di kaddə lyentə karən ka min i dorshi ‘ye təkətinə ɓa ilə ka mini nzaadə i kwa-təfəgi lyenti dorshi ‘ye ma kpanə bashitə a mwakarən a narən tənə twai.
- (6) Ndi ma kpanə bashitə a vor nitə dan a vor lyente hingənnə a vor girahanə, ɓa nzadən mbak-mbak anə satə ati nagi ndoo ha lyenti a ha girahanə a nyit shee də tən kodə kpakə-kpakə ka shee girahanə a nzaadərən.
- (7) Makpanə bashitə ɓa və mi majlisati kplantə ripotti kiwatə hidə ka likiti fwat naasə mgban janga-gərə a kondo kiwati ite ɓa payadə shee anə kiwati piri anə zərgi bashite mya bashiyə hyedə-hyedə a pukə girahanə, bashiye

mya ngilgərən a kondo nzati dāte mya dā myabə ngilgal bashiyingin, taangrən, taa mya mbwa a nōngrən ka shi gbədye mya kanarən.

(8) Wule ripottingin, ɓa byelə kubuk anə ɓəra hwodi kpāni lyenti ɓashitə a ɓərə gə nga nyerədə ha lyenta gomnati naasə mgban ha lyenta ɓwaare gə tona lyenə ka girahanə.

(9) Gə byele anə təkətina, shee mya waati-

(a) Ngwamnati payadə nagi ndoo wule ha lyenti ofisti, ha lyenta soje, ha lyenti ngalate ngwamnati a nzaatə, ha lyente a pukə ngwamnati, naasə mgban iti lyenti dirmati a pukə ngwamnati (ka ofista ma kit njiya) naasə mgban nagi ndawula lyenti ngwamnatiti ite nza nənōngrə naasə mgban ha lyenta ɓwaare, ka

(b) “Byelə satə naarənginnə ati nagi ndoo lə a mya lyenəkan a vor girahanə a di bwele anə ləməgi satə ‘ye payadə nagi ndoo ləməgi sati a ‘ye ngwamnati ɓa kisə naasə mgban ha lyenta ɓwaare ka ləməgi satə a ‘ye ha girahanə ɓa sa-ləngrən kana nzaati nagi ndoo ha lyenti kishi a vor nago ndoo kwa-tifə kat ka shi lyenti diye.

30. (1) Mgbalè girahanè-nè ati, nga gwadè aa ati nga pìrè dubo táfègye mya di kodèrèn myabè òm shee anè shi dortè ka lèmgè satè, mini-bè aa mgbalèrènè ati nga ngilagè lyente mi kpan-kpani hee lyentingin anè òm shee anè byelè satè a ‘ye òm pìrtè a táfègi bwaare.
- (2) A ha òm anè sate ati shi dortè naasè mgban lèmgè satè ba mba pìrtè pìrè táfègi bwaare wule dilèngin kana madà a pukè girahanè, mye ba kodè ka dilèngin a kwa-táfègye mya nzaarèn anda aa wule ‘ye mya girahanè a kèrdèrènnè.
31. A vor girahanè-
- “Nzè-ìlshe,” sinè nagi wonè a dor malintè ìlshe anè byelè satè a pukè girahanè, “Malìmti ìlshe” kotè nagi ndawula nyitshi anè byelè satè anè girahanè,
 - “Kooto” naarèngrènè kootèti kprantè naasè mgban kootèti kprantè a bètì njiya kat. Njiya some sinè nagi ndoo njiya a a aa bètì njiya Nijèriyanè.
 - “Byelè satè” payadè shi dortè kat, malìmye ka byelè sate mya kèpdèrèn ngi a ndoo kwa-tìfè ko a dortè, shi òm, fyemi niitè, korme, shi byele ka mbidìsèrèn.

- “Ha lyenta bwaare” naarəngrənə ati, lyenti giraha, ofis, lyenti bashitə, lyenti dirmatə naasə mgban lyenti shala leda ngwamnati paya ka hee niyi lyenye, hee shala le, komitiye, hee nzaa lyentə ‘ye a pukə luro njiya ka nagi ndoo basa a vor heengin paya ka aa ati komitiye ka myee a njiyasərənnə bəmmbə a ‘ye mya di gwadərən nagi kat naasə mgban gbile ka taada bwaare naasə mgban ‘ye lyeni ka taada bwaare ka ‘ya nza nənəngrən di ıla bwaare shi lyentə, di dā bwaare lyentə naasə mgban di lyeni ka taada bwaare.
- “Shi dortə ka malimi kəptə” naarərəngnə shi dortə nagi ndoo kwa-tifə a ‘ye mya datirən naasə ‘ye mya lyenəkarən, luwo, dīmə naasə mgban iti ha lyenti a kisə nagi ite nza nənəngrənə a ‘ye pedə wule ləməgye bwaare a di moo a vor səngrən-
 - (a) Dorshi anə nagi ndoo lə.
 - (b) Ləməgi sate mya doro naasə mgban mya kapdərən naasə mgban i shi lyenti ka mini nagi ndawula silyenti a mya dimadən di vor byelə satə a mya doro naasə mgban mya kəpdən.
 - (c) Dubwe, naasə mgban i dorshi ‘ye di bwele anə nagi ndawula sə a avor naasə mgban payakan nagi di ndoo tifə.
 - (d) Malimtə, Katitə, Fomtə, Maptə, shala shee, Graftə naasə dūwo sheemye.

(e) Fototə, Fimtə, Fyemi fimtə, Fimti ozotə, tyeptə naasə mgban i shi lyenti a vor ‘ye hidə naasə mgban pīrgə hidə a ‘ye fyemi nitə agə vorsərən gə tənə mba datə (ka naasə mgban aa kagwahada i shi lyenti) mya dīma wulengrən.

- “Minista naarənginnə ma mya vən lyenti kprantə i nidə ləməgi satə.
- “Ma” paya ka ha lyenti pee ne i ɔwara hidə ka i ɔwara furi-furi, nagi nda i pee nə, naasə mgban i ɔwara hidəti di lyeni a nənəngrən naasə mgban i ɔwara furi-furi.
- “Ləmə sati nə-ne” naarənginnə nagi ndawula byelə sati a tifə ngwamnati a ite mya kisə anə ama leeti, shezə, taa byelədə a bwele anə lyente mangin a di dā a ha lyenta ɔwara ka mi kpani ha lyentə.

32. Mya wa girahanə ati, dīm ne anə byelə satə 20011.

**HIN MWAKA SATE ATI DI KWA-TƏFƏGI TƏKƏTI 2 (1) I GIRAHA DUBO
GIRAHA C.A.P A2, HIWAYE I BƏTI NJIYA NIJERIYA 2004 KA SATƏ ATI
INGNƏNƏ DIYALƏ FYEMI MALIMTE MAJALISATI KPANTƏ KA ITE DI
KODRƏ A LYEBƏ.**

.....

SALISU ABUBAKAR MAIKASUWA, mni

NZƏ-DORSHI MAJALISATI KPANTƏ

27TH KA LIKITI TUF, 2011.

Kwaki gbilimə malimtinə	Kwaki girəti malimtinə	Shee a vor malimtinə	Fəra mi majalisati kpantə a dɪk tɪfedə	Fəra mi majalisate dɪ kodə i kpantə a dɪk tɪfedə
Malimti dɪm ne anə byelə satə 2011	Giraha gə shi dortə ka byelal satə a dɪmə a pirə tɪfə ɔwaaɾe aa ka otə, kəpdə shi dortə ka byeələ satə gə ɔwaaɾe a dɪmə dɔl,nidə shi dortə ka byelə satə gə be asə aa gərən gə ite tən ɓa gəə mba-di-	Giraha gə shi dortə ka byelal satə a dɪmə a pirə tɪfə ɔwaaɾe aa ka otə, kəpdə shi dortə ka byelə satə gə ɔwaaɾe a dɪmə dɔl,nidə shi dortə ka byeələ satə gə be asə aa gərən gə ite tən ɓa gəə mba-di- ka shee ɔwaaɾe a dɪ		24TH KA LIKIFI TUF, 2011

	<p>mba ka shee bwaare a di moo ka mini nisərən gə bodə mba dimata ndəng ama, kəpdə mi kpan-kpani ha lyentə gə səhasa ba bwarən tən kana dimadə wule i ləməgi sati aa ka dīm tifa ba dāasə ka kodə tfəgye kana gə dashingin ka wule ‘ye pasatirən.</p>	<p>moo ka mini nisərən gə bodə mba dimata ndəng ama, kəpdə mi kpan-kpani ha lyentə gə səhasa ba bwarən tən kana dimadə wule i ləməgi sati aa ka dīm tifa ba dāasə ka kodə tfəgye kana gə dashingin ka wule ‘ye pasatirən.</p>		
--	--	--	--	--

Hin mwaka sate ati hinə nza hamama kodi ka malimtinə di ha shala la majalisati kpantə a nzaadən, hin naa angin mgban diyalə angin nee twa sine mini diyalə bəkodə kwa-təfəgye girahanə a nzaadən Cap, A2, hiwati njiya Nijeriya2004.

.....

Hin mwa.

SALISU ABUBAKAR MAIKASUWA, mni

27TH KA LIKIFI TUF, 2011.

.....

DR. GOODLUCK EBELE JONATHAN. GCFR

Ma kpanə bəti njiya Nijeriya,

28TH KA LIKIFI TUF, 2011.